

Data wydania/ Data aktualizacji : 23.11.2018
Data poprzedniego wydania : 12.01.2017
Wersja : 3.0

KARTA CHARAKTERYSTYKI

SENIPHOS

SEKCJA 1: Identyfikacja substancji/mieszaniny i identyfikacja spółki/przedsiębiorstwa

1.1 Identyfikator produktu

Nazwa produktu : SENIPHOS
Kod produktu : PYPAMM
Typ produktu : ciecz

1.2 Istotne zidentyfikowane zastosowania substancji lub mieszaniny oraz zastosowania odradzane

Zidentyfikowane zastosowania

Dystrybucja przemysłowa.
Zastosowanie przemysłowe do tworzenia mieszanin chemicznych.
Profesjonalne tworzenie produktów nawozowych.
Zastosowanie profesjonalne jako nawozu w szklarni/cieplarni.
Zastosowanie profesjonalne jako ciekłego nawozu w polu (np. fertygacja, czyli podawanie płynnych nawozów).
Zastosowanie profesjonalne jako nawozu - konserwacja i czyszczenie urządzeń stosowanych do nawozu.

Nie zalecane stosowanie : Inna, nieokreślona gałąź przemysłu
Przyczyna : Z powodu braku odpowiedniego doświadczenia albo danych, dostawca nie może zatwierdzić tego zastosowania.

1.3 Dane dotyczące dostawcy karty charakterystyki

Yara Poland Sp. z o. o.
Adres
Ulica : ul. Malczewskiego
Numer : 26
Kod pocztowy : 71-612
Miasto : Szczecin
Państwo : Polska
Numer telefonu : +48 91 433 0035
Nr faksu : +48 91 433 0434
Adres e-mail osoby : yarapoland@yara.com

odpowiedzialnej za tą kartę
charakterystyki

1.4 Numer telefonu alarmowego

Numer telefonu : +48 91 433 0035
Godziny pracy : 8:00 - 16:00

Dostawca

Numer telefonu : +48 22 307 3690
Godziny pracy : (7/24)

SEKCJA 2: Identyfikacja zagrożeń

2.1 Klasyfikacja substancji lub mieszaniny.

Definicja produktu : Mieszanina

Klasyfikacja według rozporządzenia (WE) 1272/2008 [CLP/GHS]

Klasyfikacja : Met. Corr. 1, H290
Skin Corr. 1, H314
Eye Dam. 1, H318

Produkt został sklasyfikowany jako niebezpieczny według rozporządzenia (WE) 1272/2008 ze zmianami.

Pełny tekst powyższych zwrotów H podano w Sekcji 16.

Bardziej szczegółowe informacje dotyczące wpływu na stan zdrowia oraz ewentualnych objawów można znaleźć w sekcji 11.

2.2 Elementy oznakowania

Piktogramy zagrożeń :

Hasło ostrzegawcze : Niebezpieczeństwo

Zwroty wskazujące rodzaj zagrożenia : H290 Może powodować korozję metali.
H314 Powoduje poważne oparzenia skóry oraz uszkodzenia oczu.

Zwroty wskazujące środki ostrożności

Zapobieganie : P260-b Nie wdychać gazu ani pary.
P280-d Stosować rękawice ochronne/odzież ochronną oraz ochronę oczu/twarzy.

Reagowanie : P305 W PRZYPADKU DOSTANIA SIĘ DO OCZU:
P351 Ostrożnie płukać wodą przez kilka minut.
P338 Wyjąć soczewki kontaktowe, jeżeli są i można je łatwo usunąć. Nadal płukać.
P310 Natychmiast skontaktować się z OŚRODKIEM ZATRUĆ lub lekarzem.
P303 W PRZYPADKU KONTAKTU ZE SKÓRĄ (lub z włosami):

Przechowywanie : P361-a Natychmiast zdjąć całą zanieczyszczoną odzież.
 P353 Splukać skórę pod strumieniem wody.
 P234 Przechowywać wyłącznie w oryginalnym opakowaniu.

Niebezpieczne składniki : kwas fosforowy(V)
 Azotan wapnia czterowodny
 Dwuwodoro-ortofosforan wapniowy, jednowodny

Rozporządzenie UE (WE) Nr. 1907/2006 (REACH) : Dające się zastosować, Tabela 3, 65.
Ograniczenia dotyczące produkcji, wprowadzania do obrotu i stosowania niektórych niebezpiecznych substancji, preparatów i wyrobów

Specjalne wymagania dotyczące pakowania

Pojemniki powinny być wyposażone w zamknięcia uniemożliwiające otwarcie ich przez dzieci : Nie dotyczy.
Dotykowe ostrzeżenia przed niebezpieczeństwem : Nie dotyczy.

2.3 Inne zagrożenia

Inne zagrożenia nie odzwierciedlone w klasyfikacji : Brak.

SEKCJA 3: Skład/informacja o składnikach

3.2 Mieszaniny : Mieszanina

Nazwa produktu/składnika	Identyfikatory	%	Rozporządzenie (WE) Nr 1272/2008 [CLP]	Typ
Dwuwodoro-ortofosforan wapniowy, jednowodny	RRN: 01-2119490065-39 WE: 231-837-1 CAS : 10031-30-8	>= 15 - < 20	Eye Dam. 1, H318	
kwas fosforowy(V)	RRN: 01-2119485924-24 WE: 231-633-2 CAS : 7664-38-2 Indeks: 015-011-00-6	>= 10 - < 12,5	Met. Corr. 1, H290 Acute Tox. 4, H302 Skin Corr. 1B, H314 Eye Dam. 1, H318	[1] [2]
Azotan wapnia	RRN:	>= 7 - <	Acute Tox. 4, H302	[1]

czterowodny	01-2119495093-35 WE: 233-332-1 CAS : 13477-34-4	10	Eye Dam. 1, H318	
-------------	---	----	------------------	--

Typ

[1] Substancja została sklasyfikowana jako zagrożenie fizyczne, zdrowotne lub środowiskowe

[2] Substancja, dla której wyznaczono dopuszczalne stężenie w środowisku pracy

[3] Substancja spełnia kryteria dla jej zaklasyfikowania jako PBT zgodnie z Rozporządzeniem (WE) Nr 1907/2006, Aneks XIII

[4] Substancja spełnia kryteria dla jej zaklasyfikowania jako vPvB zgodnie z Rozporządzeniem (WE) Nr 1907/2006, Aneks XIII

[5] Substancja wywołująca równorzędne obawy

Pełny tekst powyższych zwrotów H podano w Sekcji 16.

Nie zawiera dodatkowych składników, które w świetle obecnej wiedzy dostawcy oraz w danym stężeniu są klasyfikowane jako niebezpieczne dla zdrowia lub otoczenia, lub klasyfikowane są jako PBT lub vPvB bądź jako substancje wywołujące równorzędne obawy, lub które mogą występować w środowisku pracy jedynie w ograniczonym zakresie, w związku z czym muszą zostać wymienione w niniejszym ustępie.

Najwyższe dopuszczalne stężenia, jeśli są dostępne, wymienione są w sekcji 8.

SEKCJA 4: Środki pierwszej pomocy

4.1 Opis środków pierwszej pomocy

- Kontakt z okiem** : Natychmiast przemywać oczy bieżącą wodą, przez co najmniej 15 minut przy otwartych powiekach. Usunąć szkła kontaktowe jeżeli są. Bezzwłocznie zasięgnąć porady medycznej. Oparzenia chemikaliami powinny być niezwłocznie opatrzone przez lekarza.
- Wdychanie** : Należy unikać wdychania oparów, aerozolu i mgły rozpylonej cieczy. Jeżeli wdychano produkt, wyjść na świeże powietrze. Bezzwłocznie zasięgnąć porady medycznej. Jeśli podejrzewa się, że opary wciąż są obecne ratownik powinien założyć właściwą maskę lub oddechowy aparat izolacyjny.
- Kontakt ze skórą** : W przypadku kontaktu, niezwłocznie spłukać skórę dużą ilością wody, przez co najmniej 15 minut, zdjąć skażone ubranie i buty. Bezzwłocznie zasięgnąć porady medycznej. Oparzenia chemikaliami powinny być niezwłocznie opatrzone przez lekarza.
- Spożycie** : Przemyć usta wodą. Jeżeli materiał został połknięty a narażona osoba jest przytomna, należy podać do wypicia małą ilość wody.
- Ochrona osób udzielających pierwszej pomocy** : Nie należy podejmować żadnych działań, które stwarzałyby ryzyko dla kogokolwiek chyba, że jest się odpowiednio przeszkolonym. Jeśli podejrzewa się, że opary wciąż są obecne ratownik powinien założyć właściwą maskę lub oddechowy aparat izolacyjny. Należy dokładnie zmyć zanieczyszczone ubranie wodą przed jego zdjęciem lub do tej czynności założyć rękawice.

4.2 Najważniejsze ostre i opóźnione objawy oraz skutki narażenia

Objawy wynikające z nadmiernej ekspozycji

- Kontakt z okiem** : Do poważnych objawów można zaliczyć:
ból
łzawienie
zaczerwienienie
- Wdychanie** : Brak konkretnych danych.
- Kontakt ze skórą** : Do poważnych objawów można zaliczyć:
ból lub podrażnienie
mogą występować pęcherze
- Spożycie** : Może powodować oparzenia ust, gardła lub żołądka.

4.3 Wskazania dotyczące wszelkiej natychmiastowej pomocy lekarskiej i szczególnego postępowania z poszkodowanym

- Informacje dla lekarza** : Leczyć objawowo. W przypadku połknięcia lub wdychania dużej ilości, natychmiast skontaktować się z lekarzem specjalizującym się w leczeniu zatruc truciznami. W razie wdychania produktów rozkładu powstających podczas pożaru, wystąpienie objawów może być opóźnione. Narażona osoba może wymagać nadzoru lekarskiego przez 48 godzin.
- Szczególne sposoby leczenia** : Nie ma szczególnych sposobów leczenia.

SEKCJA 5: Postępowanie w przypadku pożaru**5.1 Środki gaśnicze**

- Odpowiednie środki gaśnicze** : Użyć środka gaśniczego, właściwego dla otaczającego ognia.
- Niewłaściwe środki gaśnicze** : Niczego nie określono.

5.2 Szczególne zagrożenia związane z substancją lub mieszaniną

- Zagrożenia ze strony substancji lub mieszaniny** : W pożarze oraz w razie ogrzania dochodzi do wzrostu ciśnienia i pojemnik może wybuchnąć. Reaguje gwałtownie z wodą. Wchodzi w reakcję z wieloma metalami, wytwarzając bardzo łatwopalny gaz - wodór, który zmieszany z powietrzem może dawać silnie wybuchową mieszaninę. Kwaśny. W ogniu rozkład może spowodować powstanie gazów/oparów toksycznych.
- Niebezpieczne produkty spalania** : Produkty rozkładu mogą zawierać następujące materiały:
tlenki azotu
tlenki fosforu
amoniak
Unikać wdychania kurzu, par lub dymów z palących się materiałów.
W razie wdychania produktów rozkładu powstających podczas pożaru, wystąpienie objawów może być opóźnione.

5.3 Informacje dla straży pożarnej

- Specjalne działania ochronne dla strażaków** : Szybko izolować teren przez wyprowadzenie wszystkich osób z najbliższej okolicy wypadku, jeżeli wybuchł pożar. Nie należy podejmować żadnych działań, które stwarzałyby ryzyko dla kogokolwiek chyba, że jest się odpowiednio przeszkolonym.
- Specjalne wyposażenie ochronne dla strażaków** : Strażacy powinni nosić odpowiednie urządzenia ochronne oraz indywidualne aparaty oddechowe (SCBA) z maską zakrywającą całą twarz działającą przy dodatnim ciśnieniu. Podstawowy poziom ochrony podczas wypadków chemicznych zapewnia odzież stosowana przez strażaków (włączając helmy, buty ochronne i rękawice), zgodna z normą europejską EN 469.

SEKCJA 6: Postępowanie w przypadku niezamierzonego uwolnienia do środowiska

6.1 Indywidualne środki ostrożności, sprzęt ochronny i procedury w sytuacjach awaryjnych

- Dla osób nienależących do personelu udzielającego pomocy** : Nie należy podejmować żadnych działań, które stwarzałyby ryzyko dla kogokolwiek chyba, że jest się odpowiednio przeszkolonym. Ewakuować ludzi z okolicznych terenów. Nie udzielać zezwolenia na wejście - niepotrzebnemu i nie zabezpieczonemu personelowi. Nie dotykać, ani nie przechodzić, po rozlanym/rozsypanym materiale. Nie wdychać par ani mgły. Zapewnić właściwą wentylację. W razie niewystarczającej wentylacji, należy nosić odpowiednią maskę oddechową. Nosić odpowiednie środki ochrony osobistej (patrz sekcja 8).
- Dla osób udzielających pomocy** : Jeśli dla usuwania rozlewu potrzebna jest odzież specjalna, zapoznać się z informacjami w sekcji 8, dotyczącymi materiałów właściwych i nieodpowiednich. Patrz także informacje w punkcie "Dla personelu nie biorącego udziału w akcji ratowniczej".

6.2 Środki ostrożności w zakresie ochrony środowiska

- : Należy unikać rozprzestrzeniania się rozlanego materiału jego spływania do gleby lub kontaktu z glebą, ciekami wodnymi, drenami i kanalizacją. Należy poinformować odpowiednie władze, w przypadku kiedy produkt spowodował zanieczyszczenie środowiska (ścieków, cieków wodnych, gleby lub powietrza).

6.3 Metody i materiały zapobiegające rozprzestrzenianiu się skażenia i służące do usuwania skażenia

- Mały wyciek/uwolnienie** : Zatrzymać wyciek, jeśli jest to możliwe bez narażenia na niebezpieczeństwo. Wynieść opakowania z obszaru rozlania/rozsypania. Rozpuścić w wodzie i zebrać, jeśli rozpuszczalne w wodzie. Ewentualnie, jeśli nierozpuszczalne w wodzie, wchłonąć obojętnym suchym materiałem i umieścić w odpowiednim pojemniku na odpady. Usunąć wyciek, aby zapobiec szkodom materialnym. Utylizować w licencjonowanym przedsiębiorstwie utylizacji odpadów.
- Duży wyciek/uwolnienie** : Zatrzymać wyciek, jeśli jest to możliwe bez narażenia na niebezpieczeństwo. Wynieść opakowania z obszaru

rozlania/rozsypania. Usunąć wyciek, aby zapobiec szkodom materialnym. Podchodzić do uwolnienia z wiatrem. Zabezpieczyć ujścia kanalizacji, instalacji wodnych oraz wejścia do piwnic i obszarów zamkniętych. Należy zmyć rozlany/rozsypany materiał do oczyszczalni ścieków lub postępować w następujący sposób. Rozlane lub rozsypane substancje, należy zebrać za pomocą niepalnych substancji, takich jak: piasek, ziemia, wermikulit, ziemia okrzemkowa. Następnie umieścić w pojemnikach i utylizować zgodnie z miejscowymi przepisami. Uwolniony materiał może zostać zneutralizowany węglanem sodu, wodorowęglanem sodu lub wodorotlenkiem sodowym. Utylizować w licencjonowanym przedsiębiorstwie utylizacji odpadów. Zanieczyszczony materiał absorbujący może stanowić takie samo zagrożenie jak rozlany produkt.

6.4 Odniesienia do innych sekcji

- : Informacje o kontaktach w sytuacjach awaryjnych podano w sekcji 1.
- Informacje dotyczące odpowiedniego sprzętu ochrony osobistej podano w sekcji 8.
- Dodatkowe informacje dotyczące utylizacji odpadów podano w sekcji 13.

SEKCJA 7: Postępowanie z substancjami i mieszaninami oraz ich magazynowanie

Informacje podane w tej sekcji zawierają ogólne porady i wytyczne. Dla uzyskania informacji dotyczących konkretnych zastosowań, według scenariuszy narażenia, należy zapoznać się z wykazem zidentyfikowanych zastosowań w sekcji 1.

7.1 Środki ostrożności dotyczące bezpiecznego postępowania

Nieprzeznaczone do spożycia przez ludzi ani zwierzęta.

Środki ochronne

- : Nosić odpowiednie środki ochrony osobistej (patrz sekcja 8). Nie dopuścić, do przedostania się do oczu, na skórę lub ubranie. Nie wdychać par ani mgły. Nie połykać. Jeśli w normalnych warunkach użytkowania materiał stanowi zagrożenie dla dróg oddechowych, należy stosować odpowiednią wentylację lub nosić odpowiednią maskę oddechową. Przechowywać w oryginalnym pojemniku lub zatwierdzonym pojemniku alternatywnym, wykonanym z kompatybilnego materiału, dokładnie zamkniętym, jeśli nie jest użytkowany. Trzymać z daleka od zasad. Opróżnione opakowania mogą zachowywać resztki produktu i mogą być niebezpieczne. Nie używać powtórnie pojemnika. Rozlewy należy usuwać niezwłocznie dla uniknięcia zniszczenia sąsiednich materiałów.

Wskazówki dotyczące ogólnej higieny pracy

- : Należy zabronić spożywania pokarmów i napojów oraz palenia tytoniu w obszarze, w którym ten materiał jest przechowywany, przemieszczany i przetwarzany. Pracownicy powinni umyć ręce i twarz przed jedzeniem, piciem i paleniem tytoniu. Przed wejściem do jadalni zdjąć zanieczyszczoną odzież oraz sprzęt ochronny. Dodatkowe informacje dotyczące środków higieny podano w sekcji 8.

7.2 Warunki bezpiecznego magazynowania, w tym informacje dotyczące wszelkich wzajemnych niezgodności

- Zalecenia** :
- Należy przechowywać zgodnie z miejscowymi przepisami. Przechowywać w oryginalnym opakowaniu, z dala od promieni słonecznych, w suchym, chłodnym i dobrze wentylowanym pomieszczeniu, z dala od niezgodnych materiałów (patrz sekcja 10), napojów i jedzenia. Przechowywać w pojemniku odpornym na korozję o odpornej powłoce wewnętrznej. Przechowywać pod zamknięciem. Trzymać oddzielnie od zasad. Opakowanie powinno pozostać zamknięte i szczelne aż do czasu użycia. Opakowania, które zostały otwarte muszą być ponownie uszczelnione i przechowywane w położeniu pionowym aby nie dopuścić do wycieku/wysypania materiału. Nie przechowywać w nieoznakowanych opakowaniach. Używać odpowiednich opakowań zapobiegających skażeniu środowiska. Zapewnić szczelne podłoże w magazynie, aby zapobiec zanieczyszczeniu gleby i wody w przypadku uwolnienia.

7.3 Szczególne zastosowanie(-a) końcowe

- Zalecenia** : Niedostępne.

SEKCJA 8: Kontrola narażenia/środki ochrony indywidualnej

Informacje podane w tym punkcie zawierają ogólne porady i wytyczne. Informacje podano na podstawie typowego przewidywanego stosowania produktu. Dodatkowe środki zapobiegawcze mogą być wymagane w przypadku obsługi masowej lub innych zastosowań, które mogłyby poważnie zwiększyć narażenie pracownika lub uwolnienie do środowiska.

8.1 Parametry dotyczące kontroli

Najwyższe dopuszczalne stężenia

Nazwa produktu/składnika	Wartości graniczne narażenia
kwas fosforowy(V)	Rozp. MPiPS - Dz.U. 2014.217.817ze zm. (2014-09-24) NDA 1 mg/m ³ STEL 2 mg/m ³ EU OEL (2000-06-01) NDA 1 mg/m ³ STEL 2 mg/m ³

- Zalecane procedury monitoringu** :
- Jeżeli produkt zawiera składniki, dla których wyznaczono najwyższe dopuszczalne stężenia w celu określenia skuteczności wentylacji może być niezbędny monitoring: osobisty, środowiska pracy lub biologiczny albo inny sposób kontroli i/lub konieczność używania środków ochrony dróg oddechowych. Powinno się odnieść do standardów monitorowania, takich jak: Norma Europejska EN 689 (Atmosfery miejsca pracy - Wskazówki odnoszące się do zastosowania i używania procedur oceny narażenia przez drogi oddechowe środkami chemicznymi w celu porównania z wartościami progowymi i strategią pomiarów)

Norma Europejska EN 14042 (Atmosfery miejsca pracy - Wskazówki odnoszące się do zastosowania i używania procedur oceny narażenia na środki chemiczne i biologiczne)
 Norma Europejska EN 482 (Atmosfery miejsca pracy - Ogólne wymogi odnoszące się do procedur wykonawczych służących do pomiarów środków chemicznych)
 Konieczne będzie również odniesienie się do krajowych dokumentów zawierających wytyczne do metod określenia substancji niebezpiecznych.

DNEL/DMEL

Nazwa produktu/składnika	Typ	Narażenie	Wartość	Populacja	Zaburzenia
kwas fosforowy(V)	DNEL	Długotrwałe Wdychanie	10,7 mg/m ³	Pracownicy	Systemowe
	DNEL	Długotrwałe Wdychanie	1 mg/m ³	Pracownicy	Miejscowe
	DNEL	Krótkotrwałe Wdychanie	2 mg/m ³	Pracownicy	Miejscowe
	DNEL	Długotrwałe Wdychanie	4,57 mg/m ³	Konsumenci	Systemowe
	DNEL	Długotrwałe Wdychanie	0,36 mg/m ³	Konsumenci	Miejscowe
	DNEL	Długotrwałe Doustnie	0,1 mg/kg masy ciała/dzień	Konsumenci	Systemowe
Azotan wapnia czterowodny	DNEL	Długotrwałe Skórny	13,9 mg/kg masy ciała/dzień	Pracownicy	Systemowe
	DNEL	Długotrwałe Wdychanie	24,5 mg/m ³	Pracownicy	Systemowe

PNEC

Nazwa produktu/składnika	Typ	Dane szczegółowe przedziału medium	Wartość	Szczegóły metodologii
Azotan wapnia czterowodny	PNEC	Sporadyczne uwalnianie	4,5 mg/l	Czynniki oceny
	PNEC	Woda morską	0,045 mg/l	Czynniki oceny
	PNEC	Słodka woda	0,45 mg/l	Czynniki oceny
	PNEC	Zakład utylizacji ścieków	18 mg/l	Czynniki oceny

8.2 Kontrola narażenia

Stosowne techniczne środki kontroli : W przypadku kiedy użytkownik generuje pył, gaz, opary lub mgłę rozpylonej cieczy, należy stosować bariery procesowe, miejscowe wyciągi oparów lub inne zabezpieczenia techniczne pozwalające utrzymanie poziomu narażenia poniżej zalecanych lub ustalonych granic.

Indywidualny sprzęt ochronny
Środki zachowania higieny : Zapewnić umywalnię lub wodę do przemywania oczu i zmywania skóry. Wymyć dokładnie ręce, przedramiona oraz twarz po pracy z produktami chemicznymi, przed jedzeniem, paleniem tytoniu oraz używaniem toalety, a

także po zakończeniu zmiany. Należy wyprać skażoną odzież przed ponownym użyciem.

- Ochronę oczu lub twarzy** :
- Zabezpieczenie oczu zgodne z zatwierdzoną normą powinno być stosowane w przypadku, kiedy ocena ryzyka wskazuje, że jest to konieczne w celu uniknięcia narażenia na zachłapanie cieczą, mgłą rozpylonej cieczy, gazy lub pyły. Zalecane: Dokładnie dopasowane okulary ochronne CEN: EN166

Ochronę skóry

Ochronę rąk

- Odporne na czynniki chemiczne rękawice powinny być noszone w każdym przypadku pracy z produktami chemicznymi, kiedy ocena ryzyka wskazuje, że jest to konieczne. Do zastosowań ogólnych zalecamy korzystanie z rękawic o grubości powyżej 0,35 mm. Należy podkreślić, że grubość rękawic nie musi świadczyć o ich odporności na daną substancję chemiczną, ponieważ przepuszczalność rękawic zależy od składu materiału, z którego zostały wykonane.
- > 8 godzin (czas przebicia): W warunkach normalnego stosowania, powinny być noszone rękawice ochronne.

Ochrona ciała

- Osobiste wyposażenie ochronne ciała powinno być wybierane w zależności od zadania, które ma być wykonane a także w zależności od potencjalnego ryzyka i powinno być zatwierdzone przez osobę kompetentną przed przystąpieniem do pracy z produktem.

Inne środki ochrony skóry

- Przed rozpoczęciem operowania tym produktem, należy wybrać odpowiednie obuwie i dodatkowe środki ochrony skóry, bazując na wykonywanych zadaniach i związanych z nimi zagrożeniem. Podlegają one zatwierdzeniu przez specjalistę BHP.

Ochronę dróg oddechowych

- W przypadku niedostatecznej wentylacji stosować indywidualne środki ochrony dróg oddechowych. Zalecane: filtr gazów kwaśnych (typ E)

Kontrola narażenia środowiska

- Emisja z układów wentylacyjnych i urządzeń procesowych powinna być sprawdzana w celu określenia ich zgodności z wymogami przepisów z zakresu ochrony środowiska. W niektórych przypadkach potrzebne będą skrubery usuwające opary, filtry lub modyfikacje konstrukcyjne urządzeń procesowych, mające na celu zmniejszenie stopnia emisji do akceptowalnego poziomu.

SEKCJA 9: Właściwości fizyczne i chemiczne

9.1 Informacje na temat podstawowych właściwości fizycznych i chemicznych

Wygląd

- Stan fizyczny** : ciecz
- Kolor** : Żółty.
- Zapach** : Nieokreślony.
- Próg zapachu** : Nieokreślony.
- pH** : 1,1

Temperatura topnienia/krzepnięcia	:	-15 °C
Początkowa temperatura wrzenia i zakres temperatur wrzenia	:	Nieokreślony
Temperatura zapłonu	:	Nieokreślony
Szybkość parowania	:	Nieokreślony
Palność (ciała stałego, gazu)	:	Niepalne.
Górna/dolna granica palności lub górna/dolna granica wybuchowości	:	Dolna: Nieokreślony Górna: Nieokreślony
Prężność par	:	Nieokreślony
Gęstość par	:	Nieokreślony
Gęstość względna	:	Nieokreślony
Gęstość nasypowa	:	Nieokreślony
Gęstość	:	1,312 g/cm ³ @ 20 °C
Współczynnik podziału: n-oktanol/woda	:	Nieokreślony
Temperatura samozapłonu	:	Nieokreślony
Lepkość	:	Dynamiczna: < 100 mPa.s Kinematyczna: Nieokreślony.
Właściwości wybuchowe	:	Niewybuchowe.
Właściwości utleniające	:	Brak

9.2 Inne informacje

Brak dodatkowych informacji.

SEKCJA 10: Stabilność i reaktywność

<u>10.1 Reaktywność</u>	:	Może powodować korozję metali. Ocena ekspercka.
<u>10.2 Stabilność chemiczna</u>	:	Produkt jest trwały.
<u>10.3 Możliwość występowania niebezpiecznych reakcji</u>	:	W normalnych warunkach przechowywania i stosowania nie nastąpią niebezpieczne reakcje.
<u>10.4 Warunki, których należy unikać</u>	:	Unikać skażenia przez każde źródło zawierające: metale, pył i materiały organiczne.
<u>10.5 Materiały niezgodne</u>	:	Wchodzi w reakcję z wieloma metalami, wytwarzając bardzo łatwopalny gaz - wodór, który zmieszany z powietrzem może dawać silnie wybuchową mieszaninę. Reaktywny lub niekompatybilny z następującymi materiałami: zasady palne materiały materiały redukujące metale materiały organiczne kwasy
<u>10.6 Niebezpieczne produkty rozkładu</u>	:	W normalnych warunkach magazynowania i użytkowania, nie powinien nastąpić niebezpieczny rozkład produktu.

SEKCJA 11: Informacje toksykologiczne**11.1 Informacje dotyczące skutków toksykologicznych****Toksyczność ostra**

Nazwa produktu/składnika	Wynik	Gatunki	Dawka	Narażenie	Odnosiniki
Dwuwodoro-ortofosforan wapniowy, jednowodny					
	LD50 Doustnie	Szczur	17.500 mg/kg	Nie dotyczy.	GTPZAB 31(12),53,1987
	LD50 Doustnie	Szczur	3.986 mg/kg	Nie dotyczy.	IUCLID 5
	LD50 Skórny	Królik	> 2.000 mg/kg	Nie dotyczy.	IUCLID 5
kwas fosforowy(V)					
	LD50 Doustnie	Szczur	300 - 2.000 mg/kg OECD 423	Nie dotyczy.	CSR
Azotan wapnia czterowodny					
	LD50 Doustnie	Szczur	500 mg/kg OECD 423	Nie dotyczy.	IUCLID
	LD50 Skórny	Szczur	2.000 - 5.000 mg/kg OECD 402	Nie dotyczy.	IUCLID

Wnioski/Podsumowanie : Brak doniesień o niepożądanych skutkach lub krytycznych zagrożeniach.

Szacunki toksyczności ostrej

Droga	Wartość ATE
Doustnie	2.482 mg/kg

Działanie drażniące/działanie żrące

Nazwa produktu/składnika	Wynik	Gatunki	Wynik	Narażenie	Wyniki obserwacji	Odnosiniki
Dwuwodoro-ortofosforan wapniowy, jednowodny	Oczy - Substancja silnie drażniąca OECD 405	Królik	Nie dotyczy.		Nie dotyczy.	IUCLID 5
kwas fosforowy(V)	Skóra - Widoczna martwica Wskaźnik pierwotnego podrażnienia skóry (PDII)	Królik	Nie dotyczy.	1 h	72 h	IUCLID
Azotan wapnia czterowodny	Oczy - Corrosive. OECD 405	Królik	4	72 h	Nie dotyczy.	IUCLID 5

Wnioski/Podsumowanie

- Skóra** : Działa żrąco na skórę.
Oczy : Powoduje poważne uszkodzenie oczu.
Drogi oddechowe : Może wydzielać gazy, opary lub pyły, które są mocno drażniące dla układu oddechowego.

Działanie uczulające

Wnioski/Podsumowanie

- Skóra** : Brak danych dla tego punktu końcowego, dlatego tej klasyfikacji nie uznaje się za stosowną.
Drogi oddechowe : Brak danych dla tego punktu końcowego, dlatego tej klasyfikacji nie uznaje się za stosowną.

Działanie mutagenne

- Wnioski/Podsumowanie** : Brak doniesień o niepożądanych skutkach lub krytycznych zagrożeniach.

Działanie rakotwórcze

- Wnioski/Podsumowanie** : Brak doniesień o niepożądanych skutkach lub krytycznych zagrożeniach.

Szkodliwe działanie na rozrodczość

Nazwa produktu/składnika	Toksyczność w macierzy	Płodność	Toksyna rozwojowa	Gatunki	Dawka	Narażenie	Odnosiniki
Azotan wapnia czterowodny	Nie dotyczy.	Negatywny	Negatywny	Szczur	Doustnie : > 1500 mg/kg masy ciała/dzień OECD 422	28 dni	IUCLID 5

- Wnioski/Podsumowanie** : Brak doniesień o niepożądanych skutkach lub krytycznych zagrożeniach.

- Informacje dotyczące prawdopodobnych dróg narażenia** : Niedostępne.

Potencjalne ostre działanie na zdrowie

- Wdychanie** : Opary są silnie drażniące dla oczu i układu oddechowego. Kontakt z produktami rozkładu może być niebezpieczny dla zdrowia. Poważne działania niepożądane mogą być opóźnione w stosunku do czasu ekspozycji.
Spożycie : Może powodować oparzenia ust, gardła lub żołądka.
Kontakt ze skórą : Powoduje poważne oparzenia.
Kontakt z okiem : Powoduje poważne uszkodzenie oczu.

Objawy związane z właściwościami fizycznymi, chemicznymi i toksykologicznymi

- Wdychanie** : Brak konkretnych danych.
- Spożycie** : Może powodować oparzenia ust, gardła lub żołądka.
- Kontakt ze skórą** : Do poważnych objawów można zaliczyć:
ból lub podrażnienie
mogą występować pęcherze
- Kontakt z okiem** : Do poważnych objawów można zaliczyć: ból łzawienie
zaczerwienienie

Opóźnione, natychmiastowe oraz przewlekłe skutki krótko- i długotrwałego narażenia

Kontakt krótkotrwały

Potencjalne skutki natychmiastowe : Brak doniesień o niepożądanych skutkach lub krytycznych zagrożeniach.

Potencjalne skutki opóźnione : Brak doniesień o niepożądanych skutkach lub krytycznych zagrożeniach.

Kontakt długotrwały

Potencjalne skutki natychmiastowe : Brak doniesień o niepożądanych skutkach lub krytycznych zagrożeniach.

Potencjalne skutki opóźnione : Brak doniesień o niepożądanych skutkach lub krytycznych zagrożeniach.

Potencjalne chroniczne działanie na zdrowie

Nazwa produktu/składnika	Wynik	Gatunki	Dawka	Narażenie	Oдноśniki
Azotan wapnia czterowodny	Podostry NOAEL Doustnie	Szczur	> 1.000 mg/kg OECD 407	28 dni	IUCLID 5

- Działanie rakotwórcze** : Brak doniesień o niepożądanych skutkach lub krytycznych zagrożeniach.
- Działanie mutagenne** : Brak doniesień o niepożądanych skutkach lub krytycznych zagrożeniach.
- Zaburzenia rozrodczości** : Brak doniesień o niepożądanych skutkach lub krytycznych zagrożeniach.
- Zaburzenia rozwojowe** : Brak doniesień o niepożądanych skutkach lub krytycznych zagrożeniach.
- Wpływ na laktację lub oddziaływanie szkodliwe na dzieci karmione piersią** : Brak doniesień o niepożądanych skutkach lub krytycznych zagrożeniach.
- Inne skutki** : Brak doniesień o niepożądanych skutkach lub krytycznych zagrożeniach.
- Inne informacje** : Niedostępne.

SEKCJA 12: Informacje ekologiczne

12.1 Toksyczność

Nazwa produktu/składnika	Wynik	Gatunki	Narażenie	Odnosiniki
kwas fosforowy(V)				
	Toksyczność ostra EC50 > 100 mg/l Słodka woda OECD 202	Rozwielitka	48 h	CSR
	Toksyczność ostra EC50 > 100 mg/l Słodka woda OECD 201	Glon	72 h	CSR
Azotan wapnia czterowodny				
	Toksyczność ostra LC50 1.378 mg/l Słodka woda OECD 203	Ryba	96 h	IUCLID 5
	Toksyczność ostra EC50 490 mg/l Słodka woda	Rozwielitka	48 h	IUCLID 5
	Toksyczność ostra EC50 > 1.700 mg/l Słona woda	Glon	10 dni	IUCLID 5

Wnioski/Podsumowanie : Brak doniesień o niepożądanych skutkach lub krytycznych zagrożeniach.

12.2 Trwałość i zdolność do rozkładu

Wnioski/Podsumowanie : Brak doniesień o niepożądanych skutkach lub krytycznych zagrożeniach.

12.3 Zdolność do bioakumulacji

Nazwa produktu/składnika	LogPow	BCF	Potencjalne
Azotan wapnia czterowodny	< 0	Nie dotyczy.	niskie

Wnioski/Podsumowanie : Brak doniesień o niepożądanych skutkach lub krytycznych zagrożeniach.

12.4 Mobilność w glebie

Współczynnik podziału gleba/woda (KOC) : Niedostępne.

Mobilność : Niedostępne.

12.5 Wyniki oceny właściwości PBT i vPvB

PBT : Nie dotyczy.

vPvB : Nie dotyczy.

12.6 Inne szkodliwe skutki działania : Brak doniesień o niepożądanych skutkach lub krytycznych zagrożeniach.

SEKCJA 13: Postępowanie z odpadami

Informacje podane w tej sekcji zawierają ogólne porady i wytyczne. Dla uzyskania informacji dotyczących konkretnych zastosowań, według scenariuszy narażenia, należy zapoznać się z wykazem zidentyfikowanych zastosowań w sekcji 1.

13.1 Metody unieszkodliwiania odpadów

Produkt

- Metody likwidowania** : Tworzenie odpadów powinno być unikane lub ograniczane do minimum, jeśli możliwe. Utylizacja niniejszego produktu, roztworów lub produktów pochodnych powinna w każdym przypadku być zgodna z wymogami ochrony środowiska i legislacji związanej z utylizacją odpadów a także z wymogami władz lokalnych. Należy utylizować nadmiar produktów i produkty nie nadające się do recyklingu w licencjonowanym przedsiębiorstwie utylizacji odpadów. Nie należy przekazywać nieoczyszczonych odpadów do kanalizacji, chyba że spełniają wymogi wszystkich stosownych organów.
- Odpady niebezpieczne** : Tak.

Europejski katalog Odpadów (EWC)

Kod odpadu	Oznaczenie odpadu/odpadów
06 01 04*	kwas fosforowy i fosforawy

Opakowanie

- Metody likwidowania** : Tworzenie odpadów powinno być unikane lub ograniczane do minimum, jeśli możliwe. Odpady opakowaniowe należy poddawać recyklingowi. Spalanie lub składowanie w terenie należy rozważać jedynie wówczas gdy nie ma możliwości recyklingu.
- Specjalne środki ostrożności** : Usuwać produkt i jego opakowanie w sposób bezpieczny. Należy zachować ostrożność podczas operowania opróżnionymi pojemnikami, które nie zostały wyczyszczone lub wypłukane od wewnątrz. Opróżnione opakowania lub ich wykładziny mogą zachowywać resztki produktu. Należy unikać rozprzestrzeniania się rozlanego materiału jego spływania do gleby lub kontaktu z glebą, ciekami wodnymi, drenami i kanalizacją.

SEKCJA 14: Informacje dotyczące transportu

Przepis: ADR/RID

14.1 Numer UN (numer ONZ)	3264
14.2 Prawidłowa nazwa przewozowa UN	MATERIAŁ ŻRĄCY CIEKŁY, KWAŚNY, NIEORGANICZNY, I.N.O. (Kwas fosforowy(V),)
14.3 Klasa(-y) zagrożenia w transporcie	8

14.4 Grupa opakowaniowa	III
14.5 Zagrożenia dla środowiska	Nie.
Dodatkowa informacja	
<u>Numer rozpoznawczy zagrożenia</u>	: 80
<u>Kod ograniczeń przewozu przez tunele</u>	: (E)

Przepis: ADN	
14.1 Numer UN (numer ONZ)	3264
14.2 Prawidłowa nazwa przewozowa UN	CORROSIVE LIQUID, ACIDIC, INORGANIC, N.O.S. (Kwas fosforowy(V),)
14.3 Klasa(-y) zagrożenia w transporcie	8
14.4 Grupa opakowaniowa	III
14.5 Zagrożenia dla środowiska	Nie.
Dodatkowa informacja	
<u>Kod niebezpieczeństwo</u>	: Nie dotyczy.

Regulacja: IMDG	
14.1 Numer UN (numer ONZ)	3264
14.2 Prawidłowa nazwa przewozowa UN	CORROSIVE LIQUID, ACIDIC, INORGANIC, N.O.S. (Phosphoric acid,)
14.3 Klasa(-y) zagrożenia w transporcie	8
14.4 Grupa pakowania	III
14.5 Zagrożenia dla środowiska	Nie.
Dodatkowa informacja	
<u>Środek zanieczyszczający wody morskie</u>	: Nie.
<u>Grupa według przepisów IMDG</u>	: SG01
<u>Plany awaryjne (EmS)</u>	: F-A, S-B

Regulacja: IATA	
14.1 Numer UN (numer ONZ)	3264
14.2 Prawidłowa nazwa przewozowa UN	CORROSIVE LIQUID, ACIDIC, INORGANIC, N.O.S. (Phosphoric acid,)
14.3 Klasa(-y) zagrożenia w transporcie	8
14.4 Grupa pakowania	III
14.5 Zagrożenia dla środowiska	Nie.
Dodatkowa informacja	
Data wydania : 23.11.2018	Strona:17/22

Środek zanieczyszczający wody morskie : Nie.

14.6 Szczególne środki ostrożności dla użytkowników : Transport na terenie użytkownika: Należy się upewnić, że osoby transportujące produkt wiedzą, co należy czynić w przypadku wypadku lub rozlania.

14.7 Transport luzem zgodnie z załącznikiem II do konwencji MARPOL i kodeksem IBC

Niedostępne.

14.8 IMSBC : Nie dotyczy.

SEKCJA 15: Informacje dotyczące przepisów prawnych

15.1 Przepisy prawne dotyczące bezpieczeństwa, zdrowia i ochrony środowiska specyficzne dla substancji lub mieszaniny

Rozporządzenie UE (WE) Nr. 1907/2006 (REACH)

Aneks XIV - Wykaz substancji podlegających procedurze udzielania zezwoleń

Aneks XIV: Żaden ze składników nie znajduje się w wykazie.

Substancje wzbudzające szczególnie duże obawy: Żaden ze składników nie znajduje się w wykazie.

Rozporządzenie UE (WE) Nr. 1907/2006 (REACH) : Dające się zastosować, Tabela 3, 65.

Ograniczenia dotyczące produkcji, wprowadzania do obrotu i stosowania niektórych niebezpiecznych substancji, preparatów i wyrobów

Inne przepisy UE

Substancje powodujące zubożenie warstwy ozonowej (1005/2009/UE)

Żaden ze składników nie znajduje się w wykazie.

Zgoda po uprzednim poinformowaniu (PIC) (649/2012/UE)

Żaden ze składników nie znajduje się w wykazie.

Dyrektywa Seveso

Niniejszy produkt nie znajduje się pod kontrolą na mocy rozporządzenia Seveso.

Przepisy narodowe

Rozporządzenie w sprawie produktów biobójczych : Nie dotyczy.

Dania - Numer rejestracyjny produktu : 4108861

Uwagi : Zgodnie z posiadaną wiedzą przepisy szczegółowe innych krajów nie mają zastosowania.

15.2 Ocena bezpieczeństwa chemicznego : Pełna.

SEKCJA 16: Inne informacje

- Skróty i akronimy** :
- ATE = Szacunkowa toksyczność ostra
 - CLP = Rozporządzenie dotyczące klasyfikacji, oznakowania i pakowania (Rozporządzenie (WE) nr 1272/2008)
 - DNEL = Pochodny Poziom Niepowodujący Zmian
 - DMEL = pochodny poziom powodujący minimalne zmiany.
 - EUH statement = CLP = Zwrot wskazujący rodzaj zagrożenia
 - PNEC = przewidywane stężenie niepowodujące zmian w środowisku.
 - RRN = Numer rejestracyjny REACH
 - PBT = trwały, wykazujący zdolność do bioakumulacji i toksyczny.
 - vPvB = bardzo trwałe i wykazujące bardzo dużą zdolność do bioakumulacji.
 - bw = Masa ciała.
- Źródła danych kluczowych** :
- EU REACH IUCLID5 CSR.
 - National Institute for Occupational Safety and Health, U.S. Dept. of Health, Education, and Welfare, Reports and Memoranda Registry of Toxic Effects of Chemical Substances.
 - Sphera Solutions Inc., 4777 Levy Street, St Laurent, Quebec HAR 2P9, Canada.
 - Regulation (EC) No 1272/2008 Annex VI.

Procedura stosowana dla uzyskania klasyfikacji zgodnie z Rozporządzeniem (WE) Nr 1272/2008 [CLP/GHS]

Klasyfikacja	Uzasadnienie
Met. Corr. 1, H290	Ocena ekspercka.
Skin Corr. 1, H314	Na podstawie danych testowych
Eye Dam. 1, H318	Na podstawie danych testowych

Pełny tekst skróconych deklaracji H

H290	Może powodować korozję metali.
H302	Działa szkodliwie po połknięciu.
H314	Powoduje poważne oparzenia skóry oraz uszkodzenia oczu.
H318	Powoduje poważne uszkodzenie oczu.

Pełny tekst klasyfikacji [CLP/GHS]

Met. Corr. 1, H290	POWODUJĄCE KOROZJĘ METALI - Kategoria 1
Acute Tox. 4, H302	TOKSYCZNOŚĆ OSTRA (doustnie) - Kategoria 4
Skin Corr. 1, H314	DZIAŁANIE ŻRĄCE/DRAŻNIĄCE NA SKÓRĘ - Kategoria 1
Skin Corr. 1B, H314	DZIAŁANIE ŻRĄCE/DRAŻNIĄCE NA SKÓRĘ - Kategoria 1B
Eye Dam. 1, H318	POWAŻNE USZKODZENIE OCZU/DZIAŁANIE DRAŻNIĄCE NA OCZY - Kategoria 1

- Data wydruku** : 12.12.2018
- Data wydania/ Data aktualizacji** : 23.11.2018
- Data poprzedniego wydania** : 12.01.2017
- Wersja** : 3.0
- Przygotowane przez** : Yara Chemical Compliance (YCC).

|| Wskazuje informacje, które zmieniły się od czasu poprzedniej wersji.

Informacja dla czytelnika

Zgodnie z naszą najlepszą wiedzą, informacje zawarte w Karcie Charakterystyki są dokładne na dzień jej wydania. Informacje w niej zawarte podane są w celu zachowania bezpieczeństwa, odnoszą się tylko do określonych substancji/mieszanin i zastosowania opisanego w niniejszej Karcie Charakterystyki. Informacja ta niekoniecznie odnosi się do tej substancji/mieszaniny związanej z innymi materiałami lub użycia jej w inny sposób niż opisany w Karcie Charakterystyki, ponieważ wszystkie substancje/mieszaniny mogą stanowić nieznane niebezpieczeństwo i powinny być używane z zachowaniem ostrożności. Ostateczna decyzja o użyciu substancji/mieszaniny jest wyłączną odpowiedzialnością użytkownika.

Załącznik do rozszerzonej karty charakterystyki produktu chemicznego (eSDS) - Scenariusz sytuacyjny narażenia:

Identyfikacja substancji lub mieszaniny

Definicja produktu : Mieszanina

Nazwa produktu : SENIPHOS

Informacje i przypadku narażenia : Do zagrożeń związanych z substancjami żrącymi lub drażniącymi nie załączono scenariuszy narażenia. Informacje dotyczące bezpiecznego użytkowania zawarte są w części 8.

